VÌ SAO NGƯỜI CHẾT KHÔNG SỐNG LẠI ĐƯỢC

Người ta kể rằng, loài người trước đây chưa hề chết thực sự vì bảy ngày sau khi chôn xong, người thân sẽ đào nhà mồ lên để người chết sống lại. Sinh ra, người ta chỉ biết làm nương rẫy, đi ở rễ, cưới chồng, sinh con đẻ cái và vui chơi không ai biết khóc.

Chuyện xảy ra ở nhà một người vợ trẻ có chồng đi làm về gặp mưa, đêm ấy chết. Lễ đưa đám ma xong, đã bảy ngày sau vẫn chưa thấy người vợ ra nhà mồ đón chồng mình về sinh sống. Đứa con trai còn nhỏ đang chơi đùa ngoài sân chạy vào bảo mẹ.

- O mẹ ơi! Làm cho con cái nỏ.

Người mẹ trẻ nghĩ chắc chồng cũ của mình dưới đất đói cơm đã chết, nên trả lời con:

- Tao là đàn bà, không biết cái nỏ. Đi kêu bố mày dưới đất về làm cho. Trong nháy mắt đứa con đã ra đến nhà mồ, nó nằm sấp xuống đất gọi bố:

- Oi bố! Oi bố! Con thích cái nỏ quá. Mẹ là đàn bà không làm được nỏ, bảo ra đây gọi bố về làm cho.

Nghe tiếng người con gọi, người bố trả lời:

- Bố không lên được, chưa lên được đâu! Cái cây to chắn ngang người bố rồi con ạ. Muốn làm nỏ, con về gọi mẹ lấy cái rìu chặt khúc cây kia cho bố.

Nhận ra tiếng bố từ dưới mặt đất, đứa con chạy nhanh về nhà bảo mẹ lấy cái rìu. Đang lúc tự tình, ăn nằm với người đàn ông khác, hay tin chồng cũ vẫn sống, người vợ không lấy rìu ra chặt cây mà mang một gùi tro đầy và hòn đá mài ra mồ. Khi đặt tảng đá mài và vãi hết tro lên nấm mộ, người vợ khấn "Thôi bây giờ ông phận ông, tôi đường tôi – chết rồi, không được sống lại nữa!"

Vì lời khấn độc ác, từ đó loài người đã chết là chết luôn, không ai sống lại được nữa.

Người kể: Điểu Kâu

(Trích *Truyện cổ các dân tộc Tây Nguyên*, Nhiều tác giả, NXB Văn hóa dân tộc, trang 380-381)